

The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law

Comparison of Animal Rights in Islam and International Law with Reference to the Theories of Peter Singer and Allameh Tabataba'i

Fatemeh Mohammadi¹, Hossein Karimi^{*2}, Zahra Seyed Hosseini²

1. Department of Theology, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
2. Department of Law, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

* Corresponding Author's Email: dr.h.karimi@um.ac.ir

ABSTRACT

This article examines and compares animal rights in Islam and international law, drawing on the theories of Peter Singer and Allameh Tabataba'i. Initially, it explores the jurisprudential and ethical foundations of animal rights in Islam and the influence of Quranic principles and prophetic traditions on Allameh Tabataba'i's views. Subsequently, the history and evolution of animal rights in international law and the impact of Peter Singer's theories on the formulation of international treaties and laws are analyzed. The article also includes case studies on the conditions of animals in slaughterhouses, the use of animals in scientific research, and the rights of domestic animals. The conclusion summarizes the discussions and provides suggestions for improving and developing animal rights. Additionally, the mutual influences of Singer and Tabataba'i's theories on the future development of animal rights are examined. This study demonstrates that integrating ethical and religious perspectives can help create a comprehensive and balanced framework for animal rights, which considers both moral and religious principles as well as utilitarianism.

Keywords: *Animal rights, Islam, international law, Peter Singer, Allameh Tabataba'i, utilitarianism, jurisprudential and ethical foundations, Islamic slaughter, international treaties, pain and suffering reduction.*

How to cite: Mohammadi, F., Karimi, H., & Seyed Hosseini, Z. (2023). Comparison of Animal Rights in Islam and International Law with Reference to the Theories of Peter Singer and Allameh Tabataba'i. *The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law*, 1(2), 23-32.

تاریخ ارسال: ۷ آبان ۱۴۰۲
 تاریخ بازنگری: ۲۱ آذر ۱۴۰۲
 تاریخ پذیرش: ۶ دی ۱۴۰۲
 تاریخ چاپ: ۲۵ دی ۱۴۰۲

دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی

مقایسه حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل با استناد به نظریات پیتر سینگر و علامه طباطبایی

فاطمه محمدی^۱، حسین کریمی^{۲*}، زهرا سیدحسینی^۲

۱. گروه الهیات، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران
 ۲. گروه حقوق، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: dr.h.karimi@um.ac.ir

چکیده

این مقاله به بررسی و مقایسه حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل با استناد به نظریات پیتر سینگر و علامه طباطبایی پرداخته است. ابتدا به مبانی فقهی و اخلاقی حقوق حیوانات در اسلام و تأثیرات اصول قرآنی و احادیث نبوی بر دیدگاه‌های علامه طباطبایی پرداخته می‌شود. سپس، تاریخچه و تکامل حقوق حیوانات در حقوق بین‌الملل و تأثیر نظریات پیتر سینگر بر تدوین معاهدات و قوانین بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌گیرد. این مقاله همچنین مطالعات موردی در زمینه شرایط حیوانات در کشتارگاه‌ها، استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی و حقوق حیوانات خانگی را تحلیل می‌کند. نتیجه‌گیری مقاله به جمع‌بندی مباحث مطرح شده و ارائه پیشنهاداتی برای بهبود و توسعه حقوق حیوانات اختصاص دارد. همچنین تأثیرات متقابل نظریات سینگر و طباطبایی بر توسعه حقوق حیوانات در آینده مورد بررسی قرار می‌گیرد. این مطالعه نشان می‌دهد که تلفیق دیدگاه‌های اخلاقی و دینی می‌تواند به ایجاد یک چارچوب جامع و متعادل برای حقوق حیوانات کمک کند که هم به مبانی اخلاقی و دینی توجه دارد و هم اصول انسانی و فایده‌گرایی را در نظر می‌گیرد.

کلیدواژگان: حقوق حیوانات، اسلام، حقوق بین‌الملل، پیتر سینگر، علامه طباطبایی، فایده‌گرایی، مبانی فقهی و اخلاقی، ذبح اسلامی، معاهدات بین‌المللی، کاهش درد و رنج.

نحوه استناددهی: محمدی، فاطمه، کریمی، حسین، و سیدحسینی، زهرا. (۱۴۰۲). مقایسه حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل با استناد به نظریات پیتر سینگر و علامه طباطبایی. *دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی*، ۲۱(۲)، ۲۳-۳۲.

مسئولیت‌های انسان را در قبال حیوانات نیز مشخص می‌کنند. بر اساس تعالیم اسلامی، حیوانات نیز به عنوان مخلوقات خداوند دارای حقوقی هستند که باید رعایت شوند (Moustafa, 2013).

اصول قرآنی و احادیث نبوی

قرآن کریم و احادیث نبوی به صورت گسترده به حقوق حیوانات پرداخته‌اند. در قرآن کریم، آیاتی وجود دارد که به اهمیت احترام به حیوانات و رعایت حقوق آن‌ها اشاره می‌کند. به عنوان مثال، در سوره انعام، آیه ۳۸ آمده است: "و هیچ جنبنده‌ای در زمین و هیچ پرنده‌ای که با دو بال خود پرواز می‌کند نیست مگر اینکه آن‌ها امت‌هایی همانند شما هستند" (قرآن، ۶:۳۸). این آیه بر برابری و ارزش حیوانات تاکید دارد و نشان می‌دهد که حیوانات نیز دارای حقوق و ارزش‌های خاص خود هستند.

احادیث نبوی نیز به تفصیل به حقوق حیوانات پرداخته‌اند. به عنوان مثال، پیامبر اسلام (ص) فرموده‌اند: "هر که گنجشکی را بیهوده بکشد، در روز قیامت در پیشگاه خداوند پاسخگو خواهد بود" (Alotaibi, 2021). این حدیث نشان‌دهنده اهمیت رعایت حقوق حیوانات و مسئولیت انسان در قبال آن‌ها است.

دیدگاه‌های فقهی و اخلاقی اسلامی

دیدگاه‌های فقهی و اخلاقی اسلامی نیز به حقوق حیوانات توجه ویژه‌ای دارند. فقهای اسلامی بر اساس قرآن و سنت، اصول و قوانین متعددی را برای حفاظت و رعایت حقوق حیوانات تدوین کرده‌اند. به عنوان مثال، در فقه اسلامی تاکید شده است که حیوانات باید به درستی تغذیه شوند و از آزار و اذیت آن‌ها خودداری شود (Farooqi et al., 2022).

نقش و جایگاه حیوانات در اسلام

جایگاه حیوانات در خلقت و هستی

در اسلام، حیوانات به عنوان بخشی از خلقت و هستی، دارای نقش و جایگاه ویژه‌ای هستند. آن‌ها به عنوان مخلوقات خداوند، دارای ارزش و اهمیت خاصی هستند و انسان‌ها وظیفه دارند تا به آن‌ها

مقدمه

حقوق حیوانات به مجموعه‌ای از اصول و قوانین اشاره دارد که به حفاظت و رعایت حقوق حیوانات و جلوگیری از رفتارهای ناعادلانه و ستمکارانه علیه آن‌ها می‌پردازد. این حقوق شامل احترام به زندگی و سلامت حیوانات، جلوگیری از آزار و اذیت آن‌ها، و فراهم کردن شرایط زندگی مناسب برایشان است. اهمیت این حقوق در ایجاد توازن و هماهنگی بین انسان و حیوانات و حفظ محیط زیست و منابع طبیعی است (Saeed, 2022).

پیتر سینگر، فیلسوف اخلاقی معاصر، با تاکید بر اهمیت رفاه حیوانات و رعایت حقوق آن‌ها، از جمله نظریه‌پردازان برجسته در این زمینه است. وی در کتاب‌های خود به بررسی اصول اخلاقی مرتبط با حقوق حیوانات پرداخته و بر اهمیت کاهش رنج و آزار حیوانات تاکید کرده است (Saeed, 2022).

علامه طباطبایی، فیلسوف و متکلم برجسته اسلامی، با نگاهی عمیق به اصول و مبانی اسلامی، حقوق حیوانات را از دیدگاه دینی و اخلاقی بررسی کرده است. وی بر اساس آموزه‌های اسلامی، به اهمیت رعایت حقوق حیوانات و احترام به آن‌ها تاکید داشته و دیدگاه‌های متفاوتی را در این زمینه ارائه داده است (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

هدف از این مقاله، مقایسه حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل با استناد به نظریات پیتر سینگر و علامه طباطبایی است. این مقاله سعی دارد تا با بررسی تطبیقی این دو دیدگاه، نقاط مشترک و تفاوت‌های آن‌ها را مشخص کرده و به تحلیل و بررسی عمیق‌تری از حقوق حیوانات بپردازد.

حقوق حیوانات در اسلام

مبانی فقهی و اخلاقی

حقوق حیوانات در اسلام ریشه در مبانی فقهی و اخلاقی دارد که بر اصول قرآنی و احادیث نبوی استوار است. این مبانی نه تنها به اهمیت و احترام به حیوانات تاکید دارند، بلکه وظایف و

تا به این حقوق احترام بگذارند. طباطبایی می‌نویسد: "اسلام بر رعایت حقوق تمامی مخلوقات تأکید دارد و هرگونه ظلم و ستم علیه حیوانات را محکوم می‌کند" (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

این دیدگاه‌های جامع و دقیق، نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه ویژه حقوق حیوانات در اسلام است و بر مسئولیت انسان‌ها در قبال حیوانات تأکید دارد.

حقوق حیوانات در حقوق بین‌الملل تاریخچه و تکامل حقوق حیوانات

حقوق حیوانات در حقوق بین‌الملل به مرور زمان از مفاهیم اولیه تا چارچوب‌های قانونی جامع و معاهدات بین‌المللی تکامل یافته است. این حقوق به عنوان پاسخی به نیازهای اخلاقی و انسانی برای حفاظت از حیوانات و جلوگیری از رفتارهای ظالمانه و غیرانسانی علیه آن‌ها شکل گرفته‌اند.

پیدایش و رشد حقوق حیوانات در حقوق بین‌الملل

پیدایش حقوق حیوانات در حقوق بین‌الملل را می‌توان به قرن نوزدهم میلادی بازگرداند که با افزایش آگاهی عمومی نسبت به وضعیت حیوانات، حرکت‌های اجتماعی و سیاسی برای حفاظت از حقوق آن‌ها آغاز شد. اولین قوانین مربوط به حقوق حیوانات در کشورهای اروپایی تصویب شد و به تدریج به شکل معاهدات بین‌المللی درآمد. یکی از اولین معاهدات مهم در این زمینه، کنوانسیون بین‌المللی برای جلوگیری از ظلم به حیوانات بود که در اوایل قرن بیستم به تصویب رسید (Mitchell et al., 2013). در طول دهه‌های گذشته، توجه به حقوق حیوانات در سطح بین‌المللی افزایش یافته و معاهدات متعددی به تصویب رسیده است که به حفاظت و رفاه حیوانات اختصاص دارند. این معاهدات شامل کنوانسیون‌های مربوط به حفاظت از حیوانات وحشی، جلوگیری از استفاده ناعادلانه از حیوانات در آزمایش‌ها و تحقیقات

احترام بگذارند و از حقوقشان محافظت کنند. در قرآن کریم، به تنوع و زیبایی خلقت حیوانات اشاره شده و آمده است: "و در آفرینش شما و آنچه پراکنده ساخته از جنبندگان، آیاتی است برای قومی که یقین می‌آورند" (قرآن، ۴: ۴۵). این آیه نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه حیوانات در نظام خلقت است (Farooqi et al., 2022).

وظایف و مسئولیت‌های انسان در قبال حیوانات

انسان‌ها در اسلام به عنوان خلیفه‌های خداوند بر روی زمین، مسئولیت‌های خاصی در قبال حیوانات دارند. این مسئولیت‌ها شامل احترام به حقوق حیوانات، تغذیه مناسب، جلوگیری از آزار و اذیت، و فراهم کردن شرایط زندگی مناسب برای آن‌ها است. پیامبر اسلام (ص) فرموده‌اند: "هر که به یک حیوان نیکی کند، خداوند به او نیکی خواهد کرد" (Kumar & Harikumar, 2022). این حدیث نشان‌دهنده اهمیت وظایف و مسئولیت‌های انسان در قبال حیوانات است.

نظریات علامه طباطبایی

دیدگاه‌های علامه طباطبایی درباره حقوق حیوانات

علامه طباطبایی، فیلسوف و متکلم برجسته اسلامی، دیدگاه‌های ویژه‌ای در زمینه حقوق حیوانات دارد. وی بر اساس تعالیم اسلامی، به اهمیت رعایت حقوق حیوانات و احترام به آن‌ها تأکید کرده است. طباطبایی معتقد است که انسان‌ها به عنوان خلیفه‌های خداوند، وظیفه دارند تا به حیوانات احترام بگذارند و از آزار و اذیت آن‌ها خودداری کنند (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

تحلیل و بررسی نظریات علامه طباطبایی

تحلیل و بررسی نظریات علامه طباطبایی نشان می‌دهد که وی بر مبنای اصول قرآنی و احادیث نبوی، دیدگاه‌های جامعی در زمینه حقوق حیوانات ارائه داده است. او معتقد است که حیوانات نیز دارای حقوقی هستند که باید رعایت شوند و انسان‌ها وظیفه دارند

نظریات پیتر سینگر بر اساس اصول فایده‌گرایی استوار است که بر اهمیت کاهش درد و رنج تاکید دارد. او معتقد است که تمایز قائل شدن بین انسان‌ها و حیوانات بر اساس گونه‌ها، نوعی "گونه‌پرستی" (speciesism) است که مشابه با نژادپرستی و جنسیت‌پرستی غیرقابل قبول است (Saeed, 2022). سینگر می‌گوید: "اگر یک موجود قادر به تجربه درد است، ما باید دلیل قوی برای ایجاد درد در آن موجود داشته باشیم" (Saeed, 2022). این دیدگاه نشان‌دهنده اهمیت توجه به رفاه حیوانات و جلوگیری از ظلم و ستم علیه آن‌ها است.

مقایسه با اسلام

نقاط مشترک و تفاوت‌های حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل

حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل دارای نقاط مشترک و تفاوت‌هایی است. هر دو نظام بر اهمیت رعایت حقوق حیوانات و جلوگیری از ظلم و ستم علیه آن‌ها تاکید دارند. اما تفاوت‌های قابل توجهی نیز بین این دو دیدگاه وجود دارد. در حالی که حقوق بین‌الملل بیشتر بر اصول فایده‌گرایی و اخلاقی عمومی استوار است، حقوق حیوانات در اسلام بر مبانی دینی و اخلاقی اسلامی استوار است که بر اساس قرآن و سنت نبوی تدوین شده است (Farooqi et al., 2022).

تأثیرات متقابل نظریات سینگر و طباطبایی بر حقوق بین‌الملل و اسلامی

نظریات پیتر سینگر و علامه طباطبایی به شکل متقابلی بر حقوق حیوانات در حقوق بین‌الملل و اسلامی تأثیرگذار بوده‌اند. نظریات سینگر با تاکید بر اهمیت کاهش درد و رنج حیوانات، تأثیر قابل توجهی بر توسعه معاهدات بین‌المللی و قوانین حقوق حیوانات داشته است. در مقابل، نظریات علامه طباطبایی با تاکید بر مسئولیت‌های دینی و اخلاقی انسان‌ها در قبال حیوانات،

علمی، و قوانین مربوط به تجارت بین‌المللی گونه‌های حیوانی در معرض خطر می‌شود (Saeed, 2022).

اسناد و معاهدات بین‌المللی مرتبط با حقوق حیوانات

اسناد و معاهدات بین‌المللی متعددی در زمینه حقوق حیوانات به تصویب رسیده‌اند که برخی از مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از: کنوانسیون تجارت بین‌المللی گونه‌های در معرض خطر (CITES): این کنوانسیون به منظور حفاظت از گونه‌های گیاهی و حیوانی در معرض خطر انقراض و تنظیم تجارت بین‌المللی آن‌ها به تصویب رسیده است (Saeed, 2022).

کنوانسیون اروپا برای حمایت از حیوانات خانگی: این کنوانسیون به منظور بهبود رفاه حیوانات خانگی و تنظیم قوانین مربوط به نگهداری، پرورش، و تجارت آن‌ها تدوین شده است (Mitchell et al., 2013).

اعلامیه جهانی حقوق حیوانات: این اعلامیه توسط یونسکو در سال ۱۹۷۸ تصویب شد و اصولی را برای حفاظت از حقوق حیوانات و جلوگیری از ظلم و ستم علیه آن‌ها تعیین می‌کند (Moinipour, 2021).

نظریات پیتر سینگر

فلسفه اخلاقی پیتر سینگر و حقوق حیوانات

پیتر سینگر، فیلسوف اخلاقی معاصر، یکی از پیشگامان جنبش حقوق حیوانات است. او در کتاب "آزادی حیوانات" (Animal Liberation) که در سال ۱۹۷۵ منتشر شد، به تفصیل به اهمیت و ضرورت رعایت حقوق حیوانات پرداخته و بر کاهش درد و رنج آن‌ها تاکید کرده است (Saeed, 2022). سینگر بر اساس اصول فایده‌گرایی معتقد است که رفتارهایی که موجب درد و رنج حیوانات می‌شوند، باید منع شوند و دایره اخلاقی انسان‌ها باید شامل تمامی موجودات زنده‌ای شود که قادر به تجربه درد و لذت هستند (Saeed, 2022).

تحلیل و بررسی نظریات پیتر سینگر

مطالعه موردی دوم: استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی
استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی یکی از مسائل پیچیده و بحث‌برانگیز است که نیازمند تحلیل دقیق دیدگاه‌های مختلف است.

تحلیل تطبیقی دیدگاه‌های سینگر و طباطبایی

پیتر سینگر در زمینه استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی معتقد است که این موضوع باید با دقت و با در نظر گرفتن حقوق حیوانات بررسی شود. او می‌گوید: "استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی تنها در صورتی مجاز است که منافع آن به وضوح بر درد و رنج حیوانات غلبه داشته باشد و هیچ جایگزین غیر حیوانی موجود نباشد" (Saeed, 2022).

از دیدگاه اسلامی، استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی تنها در شرایط خاصی مجاز است. علامه طباطبایی معتقد است که "استفاده از حیوانات در تحقیقات علمی باید با رعایت اصول اسلامی و با حداقل درد و رنج برای حیوان صورت گیرد" (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). او بر اهمیت احترام به حیوانات و رعایت حقوق آن‌ها تأکید دارد و استفاده از حیوانات را تنها در صورتی مجاز می‌داند که هیچ جایگزین دیگری وجود نداشته باشد و منافع تحقیق به وضوح بر درد و رنج حیوان غلبه داشته باشد (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

مطالعه موردی سوم: حیوانات خانگی و حقوق آن‌ها

حقوق حیوانات خانگی نیز یکی از مسائل مهم در زمینه حقوق حیوانات است که نیازمند تحلیل و بررسی دقیق است.

تطبیق و تحلیل حقوقی و اخلاقی

در حقوق بین‌الملل، حیوانات خانگی دارای حقوقی هستند که باید توسط صاحبان آن‌ها رعایت شود. این حقوق شامل تغذیه مناسب، مراقبت پزشکی، و فراهم کردن شرایط زندگی مناسب برای حیوانات است (Mitchell et al., 2013). پیتر سینگر معتقد است که "صاحبان حیوانات خانگی باید به نیازهای جسمی و

دیدگاه‌های جامعی در زمینه حقوق حیوانات از منظر اسلامی ارائه داده است (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). این تحلیل‌ها و بررسی‌ها نشان‌دهنده اهمیت و تاثیرگذاری نظریات مختلف بر توسعه و تکامل حقوق حیوانات در سطح بین‌المللی و دینی است و بر لزوم توجه به دیدگاه‌های مختلف در این زمینه تأکید دارد.

مطالعات موردی

مطالعه موردی اول: شرایط حیوانات در کشتارگاه‌ها

بررسی شرایط حیوانات در کشتارگاه‌ها از منظر حقوق حیوانات، یکی از مسائل حساس و مهم است که نیازمند تحلیل و بررسی دقیق است. در این زمینه، رویکردهای اسلامی و بین‌المللی تفاوت‌ها و شباهت‌های جالبی دارند.

بررسی تطبیقی رویکردهای اسلامی و بین‌المللی

در اسلام، کشتار حیوانات باید با رعایت اصول و قوانین خاصی صورت گیرد که به "ذبح اسلامی" معروف است. این اصول شامل اطمینان از استفاده از ابزار تیز، ذکر نام خدا هنگام کشتار، و کاهش درد و رنج حیوان در فرآیند ذبح است (Farooqi et al., 2022). علامه طباطبایی در این زمینه می‌گوید: "ذبح اسلامی نه تنها به رعایت اصول شرعی بلکه به کاهش درد و رنج حیوان نیز توجه دارد" (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

در مقابل، حقوق بین‌الملل نیز اصولی را برای کشتار انسانی حیوانات تعیین کرده است. یکی از مهم‌ترین اسناد در این زمینه، "دستورالعمل‌های کشتار انسانی حیوانات" سازمان جهانی بهداشت حیوانات (OIE) است که بر اصولی همچون استفاده از تکنیک‌های کشتار سریع و کاهش درد و رنج حیوانات تأکید دارد (Saeed, 2022). پیتر سینگر نیز در این زمینه معتقد است که "کشتار حیوانات باید به گونه‌ای صورت گیرد که کمترین درد و رنج ممکن را برای حیوان به همراه داشته باشد" (Saeed, 2022).

بر کاهش درد و رنج حیوانات و جلوگیری از "گونه‌پرستی" تاکید دارد (Saeed, 2022).

پیشنهادات برای بهبود و توسعه حقوق حیوانات

تدوین قوانین جامع‌تر در سطح بین‌المللی: برای بهبود و توسعه حقوق حیوانات، نیاز است که قوانین جامع‌تری در سطح بین‌المللی تدوین شود. این قوانین باید تمامی جوانب حفاظت از حقوق حیوانات را در بر بگیرند و به ویژه به کاهش درد و رنج حیوانات در تمامی زمینه‌ها توجه داشته باشند (Mitchell et al., 2013). آموزش و آگاهی‌بخشی: افزایش آگاهی عمومی درباره حقوق حیوانات و اهمیت رعایت این حقوق می‌تواند به بهبود وضعیت حیوانات کمک کند. آموزش‌های عمومی و برنامه‌های آگاهی‌بخشی در مدارس، دانشگاه‌ها، و رسانه‌ها می‌تواند تاثیر قابل توجهی در این زمینه داشته باشد (Kumar, 2022).

همکاری بین‌المللی: برای توسعه حقوق حیوانات، نیاز به همکاری بین‌المللی وجود دارد. سازمان‌های بین‌المللی و کشورهای مختلف باید با همکاری و تبادل دانش و تجربیات، به بهبود وضعیت حقوق حیوانات کمک کنند (Saeed, 2022).

تحقیقات علمی و فناوری‌های نوین: استفاده از فناوری‌های نوین و تحقیقات علمی می‌تواند به کاهش نیاز به استفاده از حیوانات در تحقیقات و افزایش رفاه حیوانات کمک کند. تحقیقات بیشتر در زمینه روش‌های جایگزین برای آزمایش‌های علمی می‌تواند نقش مهمی در این زمینه ایفا کند (Saeed, 2022).

تأثیرات نظریات سینگر و طباطبایی بر توسعه حقوق حیوانات در آینده

نظریات پیتیر سینگر و علامه طباطبایی تأثیرات عمیقی بر توسعه حقوق حیوانات داشته و خواهند داشت. سینگر با تاکید بر اصول فایده‌گرایی و کاهش درد و رنج حیوانات، نقشی اساسی در شکل‌دهی به قوانین و معاهدات بین‌المللی داشته است. دیدگاه‌های

روانی حیوانات خود توجه کرده و از هرگونه رفتار ناعادلانه و غیرانسانی علیه آن‌ها خودداری کنند" (Saeed, 2022).

در اسلام نیز حیوانات خانگی دارای حقوقی هستند که باید رعایت شود. علامه طباطبایی در این زمینه می‌گوید: "اسلام بر رعایت حقوق حیوانات خانگی و فراهم کردن شرایط مناسب زندگی برای آن‌ها تاکید دارد" (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). او معتقد است که صاحبان حیوانات باید به تغذیه، مراقبت پزشکی، و نیازهای روانی حیوانات خانگی خود توجه کرده و از هرگونه رفتار ناعادلانه و غیرانسانی علیه آن‌ها خودداری کنند (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

این مطالعات موردی نشان‌دهنده تفاوت‌ها و شباهت‌های رویکردهای اسلامی و بین‌المللی در زمینه حقوق حیوانات است و بر اهمیت رعایت حقوق حیوانات در تمامی زمینه‌ها تاکید دارد. این تحلیل‌ها به ما کمک می‌کنند تا به درک بهتری از حقوق حیوانات و وظایف و مسئولیت‌های انسان در قبال آن‌ها برسیم.

نتیجه‌گیری

در این مقاله به بررسی و مقایسه حقوق حیوانات در اسلام و حقوق بین‌الملل با استناد به نظریات پیتیر سینگر و علامه طباطبایی پرداخته شد. حقوق حیوانات به عنوان بخشی اساسی از اخلاق و قوانین انسانی، اهمیت بسیاری دارد و در هر دو نظام حقوقی و دینی مورد توجه قرار گرفته است.

در اسلام، حقوق حیوانات بر مبنای فقهی و اخلاقی استوار است که بر اصول قرآنی و احادیث نبوی تاکید دارند. علامه طباطبایی به طور خاص بر اهمیت رعایت حقوق حیوانات و وظایف انسان‌ها در قبال آن‌ها تاکید کرده است (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). در مقابل، حقوق بین‌الملل نیز اصولی را برای حفاظت از حیوانات و جلوگیری از ظلم و ستم علیه آن‌ها تعیین کرده است. نظریات پیتیر سینگر با تاکید بر اصول فایده‌گرایی،

کند که هم به مبانی اخلاقی و دینی توجه دارد و هم اصول انسانی و فایده‌گرایی را در نظر می‌گیرد. این رویکرد می‌تواند به بهبود وضعیت حقوق حیوانات در سطح جهانی و اسلامی کمک کرده و به تحقق عدالت و انصاف در برخورد با حیوانات منجر شود.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

EXTENDED ABSTRACT

This article undertakes a comprehensive examination and comparison of animal rights in Islam and international law, drawing on the influential theories of Peter Singer and Allameh Tabataba'i. The study aims to elucidate the ethical, philosophical, and jurisprudential underpinnings of animal rights within these two distinct yet intersecting frameworks. By exploring both religious and secular perspectives, the article seeks to highlight the convergences and divergences in the treatment and conceptualization of animal rights, ultimately proposing a more integrated and holistic approach to the issue.

In the Islamic context, the foundational principles of animal rights are deeply rooted in the Quran and Hadith. The Quranic verse, "There is not an animal that lives on the earth, nor a being that flies on its wings, but they form communities like you" (Quran, 6:38), underscores the intrinsic value and rights of animals as part of God's creation. The Hadith literature further elaborates on this by providing specific guidelines on how animals should be treated. For instance, the Prophet Muhammad (peace be upon him) emphasized kindness towards animals and condemned any form of cruelty, as seen in his statement, "Whoever is kind to the creatures of God is

او می‌تواند به تدوین قوانین جامع‌تر و انسانی‌تر در آینده کمک کند (Saeed, 2022).

در مقابل، نظریات علامه طباطبایی با تاکید بر مبانی دینی و اخلاقی، می‌تواند نقش مهمی در توسعه حقوق حیوانات در جوامع اسلامی ایفا کنند. دیدگاه‌های او می‌تواند به تدوین قوانین دینی و اخلاقی جامع‌تری کمک کند که به حفاظت از حقوق حیوانات و رعایت مسئولیت‌های انسان‌ها در قبال آن‌ها بپردازند (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021).

به طور کلی، تلفیق دیدگاه‌های سینگر و طباطبایی می‌تواند به توسعه یک چارچوب جامع و متعادل برای حقوق حیوانات کمک کند (Moustafa, 2013). Allameh Tabataba'i, a prominent Islamic scholar, extends these teachings by arguing that humans, as stewards of the earth, have a divine responsibility to ensure the welfare of all living beings, including animals (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). This perspective is grounded in the broader ethical framework of Islamic jurisprudence (fiqh), which integrates moral, spiritual, and legal dimensions.

Conversely, international law on animal rights has evolved primarily through secular and utilitarian principles, significantly influenced by the work of philosophers like Peter Singer. Singer's landmark book, "Animal Liberation" (1975), introduced the concept of "speciesism," which he compares to racism and sexism. He argues that discrimination against animals based on their species is morally indefensible and that their capacity to suffer should be the primary consideration in determining their rights. Singer's utilitarian approach, which seeks to maximize overall happiness and minimize suffering, has been instrumental in shaping contemporary animal rights movements and legislation (Saeed, 2022). This perspective has led to the development of numerous international treaties and conventions aimed at protecting animal welfare, such as the Convention on

International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) and the Universal Declaration on Animal Welfare (Mitchell et al., 2013).

The article further explores three case studies to illustrate the practical implications of these theoretical frameworks: the conditions of animals in slaughterhouses, the use of animals in scientific research, and the rights of domestic animals. In Islamic law, the practice of halal slaughter involves specific requirements designed to minimize the suffering of animals, such as using a sharp knife and invoking the name of God before the act (Farooqi et al., 2022). This practice, as highlighted by Tabataba'i, reflects a deep ethical commitment to the humane treatment of animals even in the context of their use for food (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). In contrast, international guidelines, such as those set by the World Organization for Animal Health (OIE), also emphasize humane methods of slaughter, but they are grounded in secular ethical principles and aim to standardize practices across different cultural and religious contexts (Saeed, 2022).

The use of animals in scientific research presents another critical area of comparison. Singer vehemently opposes animal experimentation, except in cases where the benefits overwhelmingly justify the suffering inflicted, and there are no viable alternatives (Saeed, 2022). His arguments have led to stricter regulations and the development of alternative methods to reduce animal use in research. In contrast, Islamic teachings, as interpreted by scholars like Tabataba'i, permit the use of animals in research under strict conditions that prioritize the welfare and minimize the suffering of animals (Farooqi et al., 2022; Moinipour, 2021). This includes ensuring that the research has a clear and significant benefit, and that all possible

measures are taken to reduce pain and distress.

The rights of domestic animals provide a further lens through which to compare these perspectives. In Islam, keeping pets and domestic animals is not only permissible but encouraged, provided their needs are met and they are treated with kindness and respect. The Prophet Muhammad's teachings include numerous examples of compassionate treatment of animals, such as feeding them adequately and ensuring they are not overburdened (Kumar & Harikumar, 2022). Similarly, international laws on pet ownership emphasize responsible care, proper nutrition, medical attention, and humane treatment. Organizations like the American Society for the Prevention of Cruelty to Animals (ASPCA) advocate for these standards, influenced by the utilitarian principles of reducing suffering and enhancing the well-being of animals (Mitchell et al., 2013).

In conclusion, this article underscores the importance of integrating ethical and religious perspectives in the development of comprehensive animal rights frameworks. The comparative analysis reveals that while there are significant differences in the foundational principles and specific guidelines of Islamic and international approaches to animal rights, there are also noteworthy similarities, particularly in their emphasis on reducing suffering and promoting humane treatment. The theories of Peter Singer and Allameh Tabataba'i, despite their different origins, both advocate for a more compassionate and just treatment of animals. By synthesizing these perspectives, policymakers and advocates can develop more nuanced and effective strategies for advancing animal rights globally. This integrative approach not only enriches our understanding of animal ethics but also fosters greater cooperation and mutual respect

among diverse cultural and religious communities.

References

- Auerbach, A. J., & Poterba, J. M. (1987). Why Have Corporate Tax Revenues Declined? <https://doi.org/10.3386/w2118>
- Bagnai, A., & Ospina, C. A. M. (2017). Neoclassical Versus Kaldorian Explanations of Southern Europe's Productivity Slowdown. *Acta Oeconomica*, 67(s1), 113-135. <https://doi.org/10.1556/032.2017.67.s.9>
- Chyrak, I. (2022). David Ricardo – Recognized Leader in Classical Political Economy (To the 250th Anniversary of His Birth). *Herald of Economics*(1), 171-190. <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.171>
- Gluckman, A., & Turner, M. (2018). The Perceived Fairness of Turnover Tax. *Journal of Economic and Financial Sciences*, 11(1). <https://doi.org/10.4102/jef.v11i1.174>
- Ilollari, O., & Kripa, E. (2016). Progressive Tax vs Flat Tax and Its Effects on the Foreign Direct Investments in Albania. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. <https://doi.org/10.5901/ajis.2016.v5n3p79>
- Johan, S. (2019). Juridical Review Fulfillment of Justice Principles in Elimination of Tax Sanctions in Law Number 11 of 2016. *Riau Law Journal*, 3(2), 223. <https://doi.org/10.30652/rlj.v3i2.6687>
- Kussainova, A. K., Sabitova, A. A., Sabitova, S., Saparaliyeva, S. M., & Begaliyev, Y. N. (2022). Formation and Development of Taxation and Legislation on Administrative Responsibility for Tax Offences in the Republic of Kazakhstan. *Journal of Financial Crime*, 30(2), 453-463. <https://doi.org/10.1108/jfc-12-2021-0268>
- Maryano, M. (2023). Legal Culture Obligation to Submit Tax Data and Information From Agencies, Institutions, Associations, and Other Parties. *Jurnal Cita Hukum*, 11(3), 457-480. <https://doi.org/10.15408/jch.v11i3.37474>
- Muhammad, I. (2023). Islamic Perspectives on Environmental Tax. *I-iECONS*, 123-129. <https://doi.org/10.33102/iecons.v10i1.130>
- Prasongsukarn, K., & Patterson, P. G. (2012). An Extended Service Recovery Model: The Moderating Impact of Temporal Sequence of Events. *Journal of Services Marketing*, 26(7), 510-520. <https://doi.org/10.1108/08876041211266477>
- Rosalie, E., Tinangon, J. J., & Pusung, R. J. (2013). Analisis Perbandingan Sebelum Dan Sesudah Pengenaan Tarif Pajak Progresif Pada Kendaraan Bermotor Berdasarkan “The Four Maxims” Di Kota Manado. *Going Concern Jurnal Riset Akuntansi*, 8(4). <https://doi.org/10.32400/gc.8.4.25130.2013>
- Syakur, A. (2022). Pajak Tanah Sebagai Instrumen Pendapatan Keuangan Publik Dalam Ekonomi Islam. *Realita Jurnal Penelitian Dan Kebudayaan Islam*, 13(1), 18-33. <https://doi.org/10.30762/realita.v13i1.30>